

KRITERIJI OCJENJIVANJA U NASTAVI LIKOVNE KULTURE

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA – LIKOVNA KULTURA

Vrednovanje kao učenje i vrednovanje za učenje

Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje sastavni su dio procesa učenja i poučavanja. Učenici usvajaju i primjenjuju kriterije za vrednovanje stvaralačkoga procesa te likovnih i vizualnih radova. Vrednovanje se provodi tijekom čitavoga procesa učenja i poučavanja.

Vrednovanje za učenje uključuje:

- učiteljevo praćenje učenikovog prolaska kroz stvaralački proces i analizu radova (učeničke aktivnosti i refleksije; sposobnost analize i sinteze; sposobnost stvaranja novih ideja, otkrivanja i rješavanja problema te donošenja odluka; istraživačke vještine; sposobnost prikupljanja i analize informacija iz različitih izvora; sposobnost kritike i samokritike)
- učiteljevo opažanje ponašanja učenika tijekom individualnog rada ili rada u parovima i skupini
- učenikovo primjenjivanje dogovorenih kriterija vrednovanja u raznim etapama izrade likovnog rada
- portfolio učenika koji može uključivati učeničke radove, skice, bilješke o razvoju ideja, fotografije radova i dr. pohranjeno u likovnu ili digitalnu mapu.

Vrednovanje kao učenje uključuje:

- samovrednovanje i međuvršnjačko vrednovanje (učenik prati vlastiti stvaralački proces i proces drugih učenika te analizu individualnih radova i grupnih projekata)
- učenik prezentira vlastiti rad, sudjeluje u izradi kriterija vrednovanja
- učenik može koristiti različite metode (rasprave, umne mape, prezentacije, izlazne kartice, ljestvice za procjenu razina primjene znanja i vještina tijekom stvaralačkog procesa, zadatke za primjenu znanja i vještina u novim situacijama, komparaciju procesa i radova).

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene. Domena Stvaralaštvo i produktivnost polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja: stvaralaštvo (stvaralački proces) i produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju). Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju. Odgojno obrazovni ishodi domena Doživljaj i kritički stav te Umjetnost u kontekstu vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od petog do osmog razreda osnovne škole uključuju:

1. stvaralaštvo (stvaralački proces)

- artikuliranje i razvijanje ideje
- stvaranje originalnih ideja (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- sposobnost improvizacije
- poznavanje i primjena etapa kreativnoga procesa
- refleksija i samorefleksija (promišlja učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake).

Načini praćenja: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

2. produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju)

- uporaba likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija
- sposobnost improvizacije
- estetska osjetljivost
- interpretacija teme
- način prikaza motiva
- uloženi trud, dovršenost radova.

Načini praćenja: likovni ili vizualni rad.

3. kritičko mišljenje i kontekst (način na koji učenik sagledava proces stvaranja i njegov rezultat; sagledavanje umjetničkog djela i njegovog konteksta)

- analiza i vrednovanje stvaralačkog procesa
- analiza i vrednovanje vlastitog likovnog i vizualnog uratka te uradaka drugih učenika
- stvaranje različitih poveznica između interpretirane teme, učenikova likovnoga ili vizualnoga izraza, umjetničkih djela i konteksta
- estetska osjetljivost (umjetnička djela, učenički radovi, okolina).

Načini praćenja: diskusija, likovni ili vizualni rad.

Učitelj daje opisnu procjenu generičkih kompetencija; odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost, komunikacija i suradnja:

- odgovoran pristup radu, motivacija, aktivno sudjelovanje u svim etapama učenja i poučavanja, uvažavanje mišljenja drugih, samoinicijativnost u radu
- stupanj suradničkoga učenja i komunikacije, tolerancija, uvažavanje i vrednovanje tuđega mišljenja, aktivnost u radu u skupini ili u radu u paru, doprinosu radu skupine.

Vrednovanje naučenoga za navedene aktivnosti i ishode kroz sva tri elementa vrednovanja

element vrednovanja	načini praćenja	Prati se	Izvrstan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)
STVARALAŠTVO	rasprava, skice, bilješke, likovni rad	razvijanje ideja, originalnost, izbjegavanje šablona i stereotipa, sposobnost improvizacije, poznavanje i primjena kreativnog procesa, refleksija i samorefleksija	<ul style="list-style-type: none"> -predlaže originalna rješenja kako reducirati pokret tijela na vizualni znak -aktivno sudjeluje u formiranju zajedničke ideje - pri kombiniranju matrica predlaže originalan način komponiranja oblika, veličina i boja -samostalno pretpostavlja sljedeće korake koje treba poduzeti kako bi se zadatak realizirao 	<ul style="list-style-type: none"> -predlaže korektna rješenja kako reducirati pokret tijela na vizualni znak -aktivno sudjeluje u formiranju zajedničke ideje - pri kombiniranju matrica predlaže uobičajen način komponiranja oblika, veličina i boja 	<ul style="list-style-type: none"> -predlaže djelomično šablonska rješenja kako reducirati pokret tijela na vizualni znak -u formiranju zajedničke ideje sudjeluje samo djelomično - pri kombiniranju matrica predlaže djelomično stereotipni način komponiranja oblika, veličina i boja 	<ul style="list-style-type: none"> -predlaže šablonska i stereotipna rješenja kako reducirati pokret tijela na vizualni znak -ne sudjeluje u u formiranju zajedničke ideje
PRODUKTIVNOST	likovni ili vizualni rad	Uporaba likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika; sposobnost improvizacije, estetska osjetljivost, interpretacija teme, način prikaza motiva, uloženi trud, dovršenost radova	<ul style="list-style-type: none"> -precizno prikazuje karakteristične oblike i proporcije tijela kod određenog pokreta -koristi odabrani kontrast boja, veličina i oblika varirajući i isprobavajući različite mogućnosti odnosa -koristi različite izražajne mogućnosti likovne tehnike -aktivno sudjeluje u svim etapama izrade zadatka 	<ul style="list-style-type: none"> -uglavnom precizno prikazuje karakteristične oblike i proporcije tijela kod određenog pokreta -koristi odabrani kontrast boja, veličina i oblika na uobičajen način -korektno koristi izražajne mogućnosti likovne tehnike -aktivno sudjeluje u svim etapama izrade zadatka 	<ul style="list-style-type: none"> -djelomično neprecizno prikazuje karakteristične oblike i proporcije tijela kod određenog pokreta -koristi odabrani kontrast boja, veličina i oblika na djelomično stereotipni način -upotrebljava likovnu tehniku na osnovnoj razini primjene -sudjeluje u samo nekim etapama izrade zadatka 	<ul style="list-style-type: none"> -neprecizno prikazuje karakteristične oblike i proporcije tijela kod određenog pokreta -koristi odabrani kontrast boja, veličina i oblika na stereotipni način -upotrebljava likovnu tehniku na osnovnoj razini primjene -sudjeluje u samo nekim etapama izrade zadatka; - ne dovršava rad
KRITIČKO MIŠLJENJE I KONTEKST	rasprava, likovni rad	Analiza i vrednovanje vlastitog rada i radova drugih učenika, estetska osjetljivost – umj. djela, uč. radovi, okolina	<ul style="list-style-type: none"> -precizno opisuje kako se različitim odnosima boja, oblika i teksta prenosi vizualna poruka (na primjerima umjetničkih djela i radova drugih učenika) -samostalno opisuje proces nastanka radova te diskutira o drugim mogućim varijacijama u realizaciji zadatka 	<ul style="list-style-type: none"> -precizno opisuje kako se različitim odnosima boja, oblika i teksta prenosi vizualna poruka -samostalno opisuje proces nastanka radova te uz pomoć učitelja i drugih učenika uviđa i druge moguće varijacije u realizaciji zadatka 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kako se različitim odnosima boja, oblika i teksta prenosi vizualna poruka samo djelomično uočavajući bitno - uz pomoć učitelja opisuje proces nastanka radova 	<ul style="list-style-type: none"> -nabraja kako se različitim odnosima boja, oblika i teksta prenosi vizualna poruka samo djelomično uočavajući bitno - uz pomoć učitelja nabroja etape procesa nastanka radova